

Prima ZOOM – příroda v září 2022

Výběrové tipy ve vysílání Prima ZOOM – příroda ještě více zblízka!

Tematické premiérové bloky: „Zvířata“ vždy v úterý 22.00-24.00; „Příroda“ vždy ve středu od 20.00 do 22.00; ve čtvrtek od 22.00 do 24.00; v pátek od 20.00 do 22.00 a „Extra“ vždy v sobotu od 20.00 do 22.00 hod.

1. 9. 23.00 – Podzim: Svět barev

Podzim je jediné roční období, ve kterém se setkává život se smrtí. Je to období loučení s teplým počasím a příprav na příchod zimy. Naposledy v roce se příroda obléká do pestrobarevných tónů a nabízí sladkou odměnu. Hojnost potravy je nejen vítaná, ale také potřebná – teď víc než kdy dřív. Krutá a nemilosrdná zima už číhá za rohem, a tak začíná závod s časem. Dokument Podzim: Svět barev je plný nádherně výrazných barev a neobvyklých příběhů o tom, jak zvířata bojují o přežití. Podívejte se, jak se příroda vyrovnává s obdobím dramatických překážek, proměn a nebezpečí.

3. 9. 20.00 – David Attenborough: Písně přírody

Sir David Attenborough představuje své oblíbené nahrávky z říše zvířat, díky kterým se naprosto změnil způsob, jakým chápeme jejich zpěv. Každá z nich – od písně největšího lemura až po zpěv gigantického keporkaka – byla pořízena během jeho dlouhé a bohaté kariéry světově proslulého přírodovědce. V době, kdy se sir David Attenborough narodil, už prošly přírodovědecké teorie o zvířecím zpěvu mnohými změnami. Legendární Charles Darwin to formuloval jasně: zpívat je pro zvířata žijící ve volné divoké přírodě nebezpečné, protože tak mohou prozradit dravcům, kde se ukrývají. Ale v rámci pohlavního výběru představuje zpěv obrovskou výhodu. Umožňuje samci nalákat samici a předat své geny další generaci. A proto samci zpívají, ale samice ne. Jenže díky dalšímu bádání a nově získaným poznatkům dnešní vědy se tyto dlouho zažitě představy a předpoklady postupně mění. Vědci zjistili, že ve skutečnosti zpívají samice většiny zpěvavých ptáků a teprve teď je můžeme opravdu dobře slyšet. Díky tomuto i dalším zjištěním můžeme konečně lépe porozumět zvířecímu zpěvu. A také odhalit báječné strategie přežití, které se u různých zvířecích druhů postupně vyvinuly.

3. 9. 21.00 – Skryté ráje Skandinávie

Panenská skandinávská příroda nás odjakživa fascinovala. Tento přírodovědný dokumentární pořad představuje čtyři překrásné oblasti, které Skryté ráje Skandinávie dokonale vystihují. Daleko na severu ve Švédsku se rozkládá Laponsko, které je domovem majestátních losů. Na východě Finska nedaleko ruské hranice leží jezero Saimaa, kde žije jeden z nejvzácnějších přírodních druhů na světě. Gotska Sandön platí za nejjižnější část rajských ostrovů v Baltském moři. A na západě dominují krajině vysoké hory a rozeklané fjordy. Na náhorní plošinu Hallingskarvet se dokonce znovu vrátily polární lišky. Na všech těchto překrásných místech oddaně působí ochránci přírody zamilovaní do Skrytých rájů Skandinávie.

6. 9. 22.00 – Pohotovost pro exotická zvířata IV (Pozor, klokaní mládě!)

Nové případy s sebou přinášejí nové velké výzvy pro Pohotovost pro exotická zvířata doktorky K na Floridě. Ve čtvrté sérii se veterinářka pomazlí s mládětem klokana, diagnostikuje deprimovaného lemura, pomůže obéznímu prasátku a podstoupí závod s časem ve snaze zachránit gekona, na kterého zaútočil rodinný pes... Jejich majitele čeká srdceryvné rozhodnutí.

7. 9. 20.00 – Divoká příroda Kuby

Kuba je největším ostrovem v Karibiku, a zároveň domovem velkého množství druhů divokých zvířat, která byste jinde na světě hledali marně: skákající krokodýli v bažinách Zapata, nejmenší kolibříci světa, tisíce migrujících krabů nebo obří hroznýši, kteří číhají na snadnou kořist a loví netopýry. Po několika dekádách socialistické vlády, jež nebrání ochraně přírody, americkým embargům a naprosto minimálními hospodářskému rozvoji, se celý ostrov za posledních 50 let prakticky nezměnil. Díky tomu je rájem exotické biodiverzity. Ale teď, když se napjaté mezinárodní vztahy uvolňují, co se stane s tímto jedinečným útočištěm divokých zvířat?

7. 9. 21.00 – Neznámá Korsika

Korsika je ostrov ležící v západním Středozezemním moři a spadá pod správu Francie. Rozloha ostrova dosahuje 8680 km² a je čtvrtým největším ostrovem ve Středomoří. Části ostrova jsou zapsány v UNESCO. Ostrov je znám pro své bělavé pláže a čisté moře (délka pobřeží je 1047 km), což ho řadí mezi častý cíl turistů. My se na něj podíváme prostřednictvím jeho přírodních krás – flóry a fauny.

8. 9. 22.00 – Umění přírody (Život bez vody)

Mnohé rostliny (a také zvířata) přišly s různými geniálními způsoby, jak se přizpůsobit okolnímu prostředí a přežít tváří v tvář neustálým proměnám. Některé z vynálezů matky přírody se staly vítanou inspirací při vývoji nových technologií, chytrého designu a nových přelomových léčiv.

8. 9. 23.00 – Megeti: Život vlčka

Na „střeše Afriky“ žijí poslední vlčci etiopští na světě. Jejich domovem je jedinečné místo, které vybíhá čtyři tisíce metrů do nebes. Slunce se tady rve s dešťovými mraky o převahu, ledové vichry se prohání mezi listy, a když v noci padne mlha, nic nepřipomíná Afriku. Tento snímek je dramatickým příběhem o životě jedné osamělé samice vlčka. Megeti přišla o svou smečku a náhle se o sebe musí postarat sama. Putuje po vrchovině a hledá nový domov. Je pro ni životně důležité najít novou rodinu. Cestou se dostává do neznámých končin, kde žijí pastevci dobytka i jiní vlci. Snaha dostat se do cizí smečky je riskantní, ale vyhlídce lepších lovišť a většího bezpečí se dá jen těžko odolat. Kamera pečlivě sleduje den za dnem, jak se Megeti snaží sblížit s neznámou smečkou. Díky tomu zachycuje jedinečné a vzácné momenty ze života v divočině. Megeti má nakonec úspěch. Jenže když dorazí jistý nezvaný host, tragédie na sebe nenechá dlouho čekat.

9. 9. 21.00 – Romantické údolí řeky Leine

Na jih od Hannoveru leží romantické údolí řeky Leine. Přímo pod pohádkovým hradem Marienburg se rozkládá pestrá mozaika polí, luk, jezírek a lesů. Je to vítané útočiště různých druhů zvířat a rostlin, kterých jinak na severu Německa významně ubývá. Poštolky obecné se páří pod střechami zemědělských usedlostí, kde pak také vychovávají svá ptáčata. Aby jim rodiče obstarali potravu, vylétají na luka, kde hledají neopatrné hraboše. Labutě velké se navzájem půvabně dvoří, zatímco tam, kde se říční břehy vlní v meandrech, rybáři chytají drobné rybky. Za nocí se mloci skvrnití vydávají do míst, kde rodí potomky ve scénách, které se zatím podařilo natočit jenom málokomu. Dokonce i přímo uprostřed hlavního města celého regionu, v centru Hannoveru, je řeka Leine nečekaně divoká a nespoutaná. Přímo v samotném městě se usídlilo hned šest rodin bobrů.

10. 9. 20.00 – Divocí koně: Příběh z pusty

Toto je příběh překrásného hříběte divokého koně převalského narozeného na maďarských pláních zvaných pusta. Maďarská pusta je domovem největšího stáda tohoto vzácného druhu divokých koní. Ve svém původním přirozeném prostředí, kterým je mongolská planina, před několika desetiletími koně převalského málem vyhynuli. Posledních několik zvířat našlo nový domov na proslulých stepích Maďarska. Na nejrozsáhlejších planinách v celé

střední Evropě se jim začalo dobře dařit. Nyní stádo čítá takřka 300 zvířat a tvoří ho spleť různých koňských klanů – hustě propletených díky blízkým vztahům, nezlomným přátelstvím a silným spojenectvím. Tento přírodovědný film vznikl v průběhu tří let a je zajímavým pohledem do tajuplného světa. Je také příběhem vyprávěným z pohledu dospívajícího hříběte, ve kterém nechybí mnohá další ikonická zvířata maďarských lučin jako drop velký, pratur, velcí pavouci a další.

10. 9. 21.00 – Pozoruhodná zvířecí přátelství (Zrození k odlišnosti)

Fascinující a dojemný přírodovědný seriál o zvířatech patří k těm, které je možné sledovat pořád dokola. Sledujte neuvěřitelné zvířecí kamarády ze všech koutů světa. Uvidíte kachnu, která nevstoupí do vody, dokud se k ní nepřipojí její ochránce retrívr. Nosorožce, který to táhne s ovečkou. Nebo slona, co si myslí, že je buvol. Vydáme se za nimi po celém světě a představíme vám humorné i strhující příběhy pozoruhodných zvířecích přátelství, která odolala i zubu času.

14. 9. 20.00 – Obři doby ledové (Území tygra šavlozubého)

Profesorka Alice Robertsová se vydala na cestu o 400 tisíc let zpátky v čase po stopách obrů doby ledové. Ve třech epizodách mini série z produkce britské BBC se nejprve odváží do země krvelačných šavlozubiců – na území dnešní Severní Ameriky. V době ledové to byla země pokrytá vrstvou ledu, která byla tlustá až tři kilometry. Vysoko v jeskyni Grand kaňonu Alice objevuje mumifikovaný exkrement pravěkého předchůdce lenochoda o velikosti medvěda grizzlyho. Roztomilý chlupáč se musel mít na pozoru před šavlozubou šelmou smilodonem se skoro dvacetcentimetrovými tesáky. Alice se nenechá zastrašit a pokračuje dál na území jeskynního medvěda, který patřil k největším šelmám v Evropě a na Sibiři. V Jižních Karpatech se dostává do jeskyně plné důkazů o tom, že tady proběhl hrozivý boj na život a na smrt: když se jeskynní medvěd střetl s jeskynním lvem. Nakonec Alice hledá odpověď na otázku, co zahubilo mamuty a srstnaté nosorožce.

14. 9. 21.00 – Nejjedovatější zvířata světa (Pouště a oceány)

V bitvě o přežití mohou být chemické zbraně rozhodující výhodou. Ve zvířecí říši a ve všech koutech světa probíhá už několik milionů let evoluční závod ve zbrojení. Zatímco predátoři se vyzbrojili rychle působícími a smrtícími jedy, jejich kořist se začala bránit stejně účinnými toxiny a mnoha důmyslnými způsoby, jak je neopatrnému útočníkovi vpravit do těla. To všechno vedlo ke vzniku široké škály tak složitých a jedinečných chemických koktejlů, že jim vědci teprve teď začínají pomalu rozumět a odhalovat tajemství, jakým způsobem fungují. Tyto sloučeniny umožňují natolik rozdílným zvířatům, jako jsou pavouci, hadi nebo medúzy, jediným úderem znehybnit několiknásobně většího protivníka. Nenechte si ujít dvoudílný přírodovědný film, který představuje Nejjedovatější zvířata světa. Odhalte, jakým způsobem si vybírají svou oběť, jaké chemikálie využívají, aby byl jejich útok co nejpřesnější, a co máme my lidé dělat, abychom měli nejlepší šanci přežít.

15. 9. 23.00 – Na tenkém ledě

Do rozsáhlých oblastí v arktické části Ruska a Sibiře býval po desetiletí vstup přísně zakázán. Našemu filmovému štábu se vůbec poprvé podařilo proniknout do některých z nich a odhalit dramatické zhoršení kvality sibiřské vody, půdy a vzduchu. Připravte se na špatné zprávy. Tento dokument je nepříjemně aktuální i znepokojivý. A přináší napínavé, nervy drásající, málo známé záběry z prvních linií boje proti klimatickým změnám. Sibiř se zásadně mění. A pro lidi i zvířata, kteří tady žijí, to bude mít vážné důsledky. Tam, kde bývaly nekonečné, hluboké lesy tajgy, najednou zejí obří díry. Stovkami trhlin proniká na povrch metan, který je třicetkrát horším skleníkovým plynem než oxid uhličitý. Řeky vysychají, a kvůli velkým písečným dunám v jejich prázdných korytech začíná střed Sibiře připomínat poušť a vyprahlou Saharu. Lesy každoročně decimují divoké, nezastavitelné požáry. Dříve neprostupná, ledem zamrzlá Severní mořská cesta je najednou plavitelná. Tlusté vrstvy permafrostu („věčně“ zamrzlé půdy) nezadržitelně tají a vydávají pozůstatky starověkých tajemství, včetně naprosto neznámých mikrobiologických forem života a obřích virů. Ty obsahují 8000krát více genetického materiálu než všechny dosud známé viry, nečekaně

znovu ožívají, ale my přitom stále nemáme nejmenší tušení, jak velkou hrozbu pro lidstvo představují. Divocí sobi jsou přinuceni změnit každoroční migraci. Hladoví lední medvědi křížují vesnice, a dokonce i města ve snaze najít nějakou potravu. Vzácných racků sněžných se rodí čím dál méně. Životní styl arktických chovatelů sobů, který přečkal tisíce let, je nyní v ohrožení. Jejich živobytí se jim doslova rozpadá pod rukama. V arktické části Ruska už nejsou klimatické změny pouhou akademickou otázkou. Probíhají právě teď a rychlostí, jež vyvolává obavy. Vědci tvrdí, že bod zlomu byl překročen už před několika lety. Prokletá Pandořina skříňka byla otevřena dokořán.

16. 9. 21.00 – Zebova velká ryba (1. díl)

Oblíbený moderátor a zkušený biolog Zeb Hogan vyrazil na vodní expedici za největšími rybami světa. Během pátrání po masožravém obrovitém a ďábelsky prohnáném sumci nenechá kámen na kameni. A stejně si počíná, když se snaží odhalit podivuhodný osobní život velkého žraloka kladivouna nebo když se potápí společně se žraloky velrybami, velkými jako autobus. Tato neuvěřitelná dobrodružství zavedou Zeba do kalných barských řek, na oceánské dno u pobřeží Baham a na tropické atoly Filipín. Zeb srovnává vlastní znalosti se zkušenostmi místních rybářů i odborníků a boří mýty, odhaluje, co jsou skutečná fakta a co je jenom pouhá fikce, a zažívá blízka setkání tváří v tvář s největšími a nejmonstróznějšími rybami na světě.

17. 9. 20.00 – Island: Po stopách vikingského koně

Bájný kůň Sleipnir má podle vikingských legend osm nohou. Je možné, že u zrodu této legendy stál, nebo spíše cválal, skutečný jedinečný islandský kůň. Vždyť jeho rychlý cval vypadá z dálky, jako by běžel na osmi nohou. Islandského koně s sebou přivezli Vikingové ze severní Evropy před více než 1000 lety. Je to jedno z posledních zachovalých čistokrevných plemen. Jeho domovem je dechberoucí krajina a vyznačuje se výjimečně rychlým tempem a velkou výdrží. Když se vědci rozhodli podívat tomuto plemenu na zoubek a kopytko, zjistili, že i v dnešní době je islandský kůň stále opředen různými mýty a legendami. Místní obyvatelé si svého „malého koníka“ úzkostlivě chrání. Ale co je na něm tedy tak zvláštní? Odpověď je vždy stejná: Má přece osm nohou! A tak začíná vzrušující výprava po stopách vikingského koně.

22. 9. 22.00 – Louka: Ztracený ráj

Připojte se k nám na velkolepé dobrodružné celovečerní výpravě, která vede jenom kousek od domu za roh. To, co na první pohled vypadá jako plevelem porostlá louka ponechaná svému osudu, se tváří v tvář objektivu zvědavé kamery stává pozoruhodným vesmírem plným života. Na louce žijí tvorové, kteří patří k nejkrásnějším a nejpodivuhodnějším, jaké si dokážete představit. Odehrává se tady nekonečný koloběh života a rozkladu. Probíhají zde pozoruhodné rituály páření a tajuplné společenské interakce. Připojíme se k mladým kolouchům a necháme se provést všemi čtyřmi ročními obdobími. Budeme sledovat, jak rostou a dospívají, a prozkoumáme jejich přirozené životní prostředí. Ale to není všechno. Díky zvědavé kameře se „snížíme“ na úroveň cvrčků, ptáků i včel. Vychutnáme si skrytý půvab a krásu bujarých květin, které čelí čím dál vážnější hrozbě. Stále více luk se totiž stává obětí rozvoje a intenzifikace zemědělské výroby. Tento přírodovědný film odhaluje, proč je důležité chránit přírodní ráj v našem sousedství. A také proč bychom měli věnovat více pozornosti trávě přímo pod našima nohama.

24. 9. 20.00 – Sardinie: Ostrov koní

Na rozdíl od své sousedky Korsiky byla Sardinie odjakživa jakousi ostrovní pevností. Exotickému ostrovu ve Středomoří spolehlivě kryje záda skalnaté pohoří Giara, kde žijí nejodolnější divocí koně Evropy. Když bylo před 4000 lety upuštěno od snah udělat z nich pracovní sílu, museli se sami porvat s přírodními živly. Jejich zápas proti neústupným živlům trval několik dlouhých století. V tomto přírodovědném dokumentu odhalíme dramatické životní podmínky divokých koní v překrásné ostrovní krajině plné zajímavých sousedů, jako jsou mufloni, supi bělohlaví, divočáci, divocí osli, osminohé černé vdovy, stromové žáby, mloci nebo jeleni.

28. 9. 21.00 – Čtyři tváře americké přírody (Jaro)

Čtyři tváře americké přírody – to je výjimečná čtyřdílná mini série, která zachycuje dechberoucí krásu divoké americké přírody v průběhu všech ročních období. Po souši, do oblak, na pobřeží i pod rozbouřené vlny vyrazili cenami ověncení kameramani, aby zachytili, co se tam po celý rok děje. Díky tomu nás čekají dojemné a napínavé příběhy o zrození, útrapách, změnách, dvoření, migraci a ztrátách, které ukazují různorodou americkou krajinu v nových podobách.

29. 9. 22.00 – V říši smrtícího hmyzu

Jak velké a jak moc nebezpečné mohou být potvůrky, které se hemží u vás na dvorku? Vydejme se na entomologickou cestu kolem světa, během které odhalíme tajemství říše smrtícího hmyzu. Naším průvodcem bude milovník brouků Ruud Kleinpaste, který ví o hmyzu první i poslední. Díky jeho bezuzdnému nadšení se dokonce i arachonofobici začnou dívat na své osminohé úhlavní nepřátele trochu jinýma očima. Ruud je ochoten obětovat vlastní pohodlí a někdy snad i zdraví. Chvilími se osobně stává testovacím objektem, když se snaží vyrovnat neuvěřitelným schopnostem hmyzu. Je ochotný podstoupit takové kousky, ze kterých budete mít husí kůži. Nechá si dát nejbolestivější žihadlo. Postaví se tváří v tvář většímu protivníkovi, aby názorně předvedl, že na velikosti záleží. Dostává se nepříjemně blízko k mnoha zvláštním a někdy vyloženě nebezpečným druhům hmyzu – včetně roje zabijáckých včel, armádě mravenců nebo obřích švábů. Přírodovědný celovečerní snímek V říši smrtícího hmyzu představuje tyto pozoruhodné příšerky v úplně novém světle. A přesvědčí vás, že umí mnohem více než strašit.

www.prima-zoom.cz – unikátní on-line magazín: základní info, program, aktuality, fotografie, zajímavé články, a ještě něco navíc.

Prima ZOOM – premiérové tematické bloky „**Zvířata**“ vždy v úterý od 22.00 do 24.00; „**Příroda**“ vždy ve středu od 20.00 do 22.00; „**Příroda**“ vždy ve čtvrtek od 22.00 do 24.00; „**Příroda**“ vždy v pátek od 20.00 do 22.00 hod. a „**Extra**“ vždy v sobotu od 20.00 do 22.00 hod.

1. 9. čt

22.00 – Chile: Divoká cesta (8. díl)

23.00 – Podzim: Svět barev

2. 9. pá

20.00 – Když žraloci útočí V (5. díl)

21.00 – Napříč Gibraltarským průlivem (Od Guadalquiviru do Cádizu)

3. 9. so

20.00 – David Attenborough: Písně přírody

21.00 – Skryté ráje Skandinávie

6. 9. út

22.00 – Pohotovost pro exotická zvířata IV (Pozor, klokaní mládě!)

23.00 – Krásy Jižního Tyrolska (Mezi Brennerem a Bolzanem)

7. 9. st

20.00 – Divoká příroda Kuby

21.00 – Neznámá Korsika

8. 9. čt

22.00 – Umění přírody (Život bez vody)

23.00 – Megeti: Život vlčka

9. 9. pá

20.00 – Když žraloci útočí V (6. díl)

21.00 – Romantické údolí řeky Leine

10. 9. so

20.00 – Divocí koně: Příběh z pusty

21.00 – Pozoruhodná zvířecí přátelství (Zrození k odlišnosti)

13. 9. út

22.00 – Pohotovost pro exotická zvířata IV (Opičí nezbeda)

23.00 – Krásy Jižního Tyrolska (Merano a jeho okolí)

14. 9. st

20.00 – Obři doby ledové (Území tygra šavlozubého)

21.00 – Nejjedovatější zvířata světa (Pouště a oceány)

15. 9. čt

22.00 – Umění přírody (Tajemství lesa)

23.00 – Na tenkém ledě

16. 9. pá

20.00 – Když žraloci útočí V (7. díl)

21.00 – Zebova velká ryba (1. díl)

17. 9. so

20.00 – Island: Po stopách vikingského koně
21.00 – Pozoruhodná zvířecí přátelství (Kamarád potřebuje pomoc)

20. 9. út

22.00 – Pohotovost pro exotická zvířata IV (Rozpustilá lemurka)

23.00 – Krásy Jižního Tyrolska (Vinschgau)

21. 9. st

20.00 – Obři doby ledové (Území medvěda jeskynního)

21.00 – Nejjedovatější zvířata světa (Lesy a louky)

22. 9. čt

22.00 – Louka: Ztracený ráj

23. 9. pá

20.00 – Když žraloci útočí V (8. díl)

21.00 – Zebova velká ryba (2. díl)

24. 9. so

20.00 – Sardinie: Ostrov koní

21.00 – Pozoruhodná zvířecí přátelství (Mladá krev)

27. 9. út

22.00 – Pohotovost pro exotická zvířata IV (Nemocná veverka)

23.00 – Krásy Jižního Tyrolska (Jezero Kalterer)

28. 9. st

20.00 – Obři doby ledové (Poslední obři)

21.00 – Čtyři tváře americké přírody (Jaro)

29. 9. čt

22.00 – V říši smrtícího hmyzu

30. 9. pá

20.00 – Když žraloci útočí V (9. díl)

21.00 – Zebova velká ryba (3. díl)